

Raadsvoorstel

Registratienummer: 18INT03212

Onderwerp: Wijziging Verordening winkeltijden Montferland 2019

Portefeuillehouder: wethouder M.G.E. Som

Te nemen besluit:

Besluiten tot de vaststelling van de 'Verordening winkeltijden Montferland 2019'.

Waarom dit voorstel?

Vanuit de detailhandel is het verzoek ontvangen om de zondagsopenstelling uit te breiden (Supermarkt Albert Heijn, 12 juni 2018). Hierbij wordt verwezen naar de winkelopeningstelling in de gemeente Oude IJsselstreek. Daarnaast is er ook sprake van een landelijke tendens om de winkeltijden op zondag steeds meer vrij te geven. Wenselijk wordt geacht om ook in Montferland de winkeltijden uit te breiden. Daarnaast wordt de Verordening winkeltijden verder gedereguleerd.

Wat is het effect?

Het maatschappelijke effect bestaat er uit dat er ruimere openstelling mogelijk is voor de detailhandel op zon- en feestdagen, voor zowel de winkeliers als de klanten. Voor de gemeente zal het effect zijn dat er minder verzoeken zullen worden ingediend voor uitbreiding van de winkeltijden (bijvoorbeeld ontheffingen of koopzondagen).

De voornaamste wijzigingen zijn:

- de algemeen toegestane openingstijden voor alle winkels op zon- en feestdagen worden uitgebreid van 10.00 tot 20.00 uur (dat was eerder 12.00 tot 18.00 uur);
- aan de reeds toegestane feestdagen worden toegevoegd: Nieuwjaarsdag en eerste Kerstdag (waarmee nu alle feestdagen in de zin van de Winkeltijdenwet worden vrijgegeven);
- de aanwijzing van koopzondagen door het college vervalt (deregulering).
- overige vrijstellingen zijn herzien en gegroepeerd in artikel 2. De bijlage bij de verordening is komen te vervallen (deregulering).

De vrijstelling voor de bakkersbranche is gehandhaafd, maar de eindtijd is gewijzigd gezien de bovengenoemde uitbreiding van de algemene vrijstelling.

(voor meer wijzigingen in detail wordt hier korthedshalve verwezen naar de Toelichting op de Verordening winkeltijden 2019, waarin ook een *was-wordt-tabel* is opgenomen).

Wat zijn de argumenten?

Landelijk, waaronder de omliggende gemeenten, is steeds meer sprake van een verruiming van de winkelopeningstijden of zelfs het geheel vrijlaten.

In de omringende gemeenten geldt de volgende winkelopeningstelling op zon- en feestdagen:

Oude IJsselstreek: zon-, feest- en werkdagen geheel vrijgegeven (Vrijstellingen voor zon-, feest- en werkdagen: Voor de in artikel 2 van de Winkeltijdenwet vervatte verboden geldt een algemene Vrijstelling).

Doetinchem: Hoofdregel is dat op zon- en feestdagen een vrijstelling geldt voor zondag voor supermarkten van 13.00 uur tot 18.00 uur en dat andere winkels, kort samengevat, veelal 1 keer per maand open mogen op zondag (met uitzondering van Nieuwjaarsdag, eerste Paasdag, eerste Pinksterdag en eerste Kerstdag)

Zevenaar: Hoofdregel is dat op zon- en feestdagen tussen 6.00 uur en 22.00 uur de winkels geopend mogen zijn (met uitzondering van Nieuwjaarsdag, eerste Paasdag, eerste Pinksterdag en eerste Kerstdag).

Doesburg: de zon- en feestdagen zijn geheel vrijgegeven (met uitzondering van de volgende dagen: eerste Paasdag, eerste Pinksterdag, eerste Kerstdag).

De meest recente verruiming in Montferland dateert van juni 2016. Sindsdien zijn positieve ervaringen opgedaan met de verruimde openingstijden. Er bestaat bij met name de supermarktbranche de behoefte om langer geopend te zijn gedurende de zon- en feestdagen dan alleen de middagperiode van 12.00 tot 18.00 uur. Er doen zich geen omstandigheden voor die een verdere uitbreiding in de weg staan. Op dit moment is het niet de intentie om openingstijden volledig vrij te geven (dat wil zeggen zodat er in geheel geen sluitingstijd geldt), zodat er enige zondagsrust van betekenis blijft bestaan. De ervaring leert dat voor velen de zondag nog wordt ervaren als een rustdag.

Voorgesteld wordt om de winkelopeningstijden uit te breiden van 10.00 tot 20.00 uur op zon- en feestdagen en daarnaast om ook openstelling op eerste Kerstdag en Nieuwjaarsdag toe te staan (dat wil zeggen alle feestdagen in de zin van de Winkeltijdenwet). In de praktijk is gebleken dat er daarnaast veelal geen behoefte bestaat om op de overige dagen, de zogenaamde werkdagen (maandag t/m zaterdag) in de zin van Winkeltijdenwet, een ruimere winkelopenstelling te hebben dan de reeds wettelijk toegestane openingstijden van 06.00 uur tot 22.00 uur.

De aanwijzing van koopzondagen door het college vervalt. Deze bevoegdheid is overbodig geworden. De klant bepaalt zelf wanneer hij of zij winkelt en de ondernemer bepaalt wanneer hij of zij open wil zijn, zonder dat dat nog langer door het college wordt opgelegd door de aanwijzing van koopzondagen. Ten slotte kunnen ondernemersverenigingen of winkeliers nog altijd gezamenlijk koopzondagen organiseren, maar dan zonder verdere tussenkomst van de gemeente.

De eerder in de bijlage opgenomen vrijstellingen zijn herzien en gegroepeerd in artikel 2 (deregulering). De gedachte hierbij is dat eventuele overgangsrechtelijke situaties in de praktijk gewaarborgd moeten blijven. De gehandhaafde vrijstellingen hebben betrekking op musea, sportcomplexen, culturele evenementen en bejaardenoorden.

Voor een overzicht van de wijzigingen in detail wordt hier korthedshalve verwezen naar de Toelichting op de Verordening winkeltijden 2019, waarin ook een was-wordt-tabel is opgenomen.

Wettelijke grondslag en/of kader

Winkeltijdenwet, met name artikel 3, het eerste en tweede lid:

1. De gemeenteraad kan bij verordening vrijstelling verlenen van de in artikel 2 vervatte verboden.
2. De gemeenteraad kan bij verordening aan burgemeester en wethouders de bevoegdheid verlenen om in de gevallen, in de verordening aan te wijzen, en met inachtneming van de daarin gestelde regels op daartoe strekkend verzoek ontheffing van de in het eerste lid bedoelde verboden te verlenen.

De bovenstaande bevoegdheid en beleidsvrijheid is uitgewerkt in onze, op dit moment geldende, 'Verordening winkeltijden Montferland 2016'.

Kanttekeningen/risicoparagraaf

Er zijn geen risico's of kanttekeningen. Met name is van belang een zorgvuldige belangenafweging.

Zorgvuldige belangenafweging

Bij de het formuleren van gemeentelijk beleid- en regelgeving inzake de zondagopenstelling dient rekening gehouden te worden met de Winkeltijdenwet maar ook ander toepasselijk recht. Met name zijn de Algemene wet bestuursrecht en de algemene beginselen van behoorlijk bestuur hierbij van belang. In het bijzonder waar deze een zorgvuldige belangenafweging voorschrijven. Op grond van artikel 3:4 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) dient de gemeente bij elk besluit de betrokken belangen mee te wegen.

Om hierbij tot een zorgvuldige besluitvorming te komen is het van belang dat alle betrokken belangen in de besluitvorming worden betrokken bij het bepalen van de winkeltijden. Het gaat dan onder meer de volgende specifieke belangen:

- werkgelegenheid en economische bedrijvigheid, waaronder ook wordt begrepen het belang van winkeliers met weinig of geen personeel en van winkelpersoneel;
- de zondagsrust; en
- de leefbaarheid, de veiligheid en de openbare orde in de gemeente.

In de huidige Winkeltijdenwet staan bovenstaande belangen niet expliciet genoemd, zodat de gemeente hierbij een ruime mate van beleidsvrijheid heeft. Een zorgvuldige belangenafweging betekent overigens niet dat gemeenten genoodzaakt is om externe onderzoeken uit te zetten.

Afweging voor- en nadelen

Van belang voor de besluitvorming is een afweging van de voor- en nadelen. In het oog springende voordelen zijn onder meer:

- Ondernemers krijgen meer vrijheid om zelf individueel of gezamenlijk in overleg de winkeltijden vast te stellen;
- Aangesloten wordt bij de landelijke trend dat winkels op zondag geopend zijn;
- Verbeterd de concurrentiepositie ten opzichte van de omliggende gemeenten en internetwinkels;
- Voorzien wordt in een winkelaanbod op zondag voor toeristen en recreanten;
- Uitbreiding van de winkeltijden stimuleert de werkgelegenheid;
- Spreiding van aantal bezoekers.

Uiteraard zijn hierbij ook nadelen te noemen. Voornamelijk enige kleinere winkelbedrijven zullen niet op de alle zondagen opengaan, om de reden dat het niet rendabel is en/of men geen rustdag heeft, al dan niet op religieuze grondslag. Bovendien is de vraag of een winkelier wel een vrije keus om de winkel gesloten te houden als andere winkels wel geopend zijn? Toch blijft bij een vrijstelling de vrijheid bestaan of de winkel dan opengaat. Daarbij kan in het algemeen geconstateerd worden dat winkeliers de afgelopen jaren te maken hebben met een steeds moeilijker markt. Van belang hierbij is dan ook dat winkeliers voldoende mogelijkheid krijgen om aan de behoefte van de klant te voldoen.

Conclusie en advies

Gelet op het bovenstaande adviseert het college dan ook een uitbreiding van de zon- feestdagenopenstelling, van 10.00 tot 20.00 uur op alle zon- en feestdagen. Na afweging van de voor- en nadelen is het college van oordeel dat de voordelen ruimschoots opwegen tegen de nadelen. Veel consumenten wensen ook op zondag te kunnen winkelen, zowel bij het fysieke winkelaanbod als via het internet. Deze veranderde leefomgeving geeft aanleiding tot verruiming van de zon- en feestdagenwinkelopenstelling. De verruiming van de zon- en feestdagen-winkelopenstelling verbetert de concurrentiepositie van ondernemers ten opzichte van omliggende gemeenten en internetwinkels. Daarbij kunnen (kleine) ondernemers desgewenst zelf kiezen om al dan niet open te gaan op zondag. Verder wordt bij de verruiming rekening gehouden met christelijke feestdagen, maar ook de zondagsrust gedurende de zondagochtend. Geen nadelige invloed voor de leefbaarheid en openbare orde/veiligheid is te verwachten.

Kosten, baten en dekking

Geen financiële gevolgen van het besluit.

Participatie en communicatie

De indiener van het verzoek om uitbreiding van de zondagsopenstelling is geïnformeerd dat een voorstel tot uitbreiding in procedure zal worden gebracht en dat voor een eventuele wijziging van de winkeltijden zowel het college als de gemeenteraad dienen te besluiten.

Uitvoering en evaluatie

De uitvoering, voor zover nodig, gebeurt door de Afdeling Vergunning & Handhaving. Geen nadere planning is nodig. Het beleid kan worden geëvalueerd indien lokale en/of landelijke ontwikkelingen daartoe aanleiding geven.

Didam, 4 december 2018

Burgemeester en wethouders van Montferland,

de secretaris,
T.M.J.M. Evers

de burgemeester,
mr. P. de Baat MPM

Bijlagen:

- *Toelichting op de Verordening winkeltijden Montferland 2019.*
- *Brief van supermarkt Albert Heijn te Didam van 12 juni 2018.*
- *Winkeltijdenwet.*
- *Vrijstellingenbesluit Winkeltijdenwet.*